

Abstrakt

Vznik fenotypovo heterogénnych jedincov v rámci izogénnej bakteriálnej populácie sa považuje za významnú adaptáciu na prostredie v hostiteľskom organizme. Umožňuje prežitie niektorých bakteriálnych subpopulácií pod rôznorodým tlakom hostiteľského imunitného systému, vznik „deľby práce“ a kooperáciu medzi jednotlivými baktériami. Baktérie rodu *Salmonella* sú významným patogénom ľudí, aj hospodárskych zvierat. Veľká časť kľúčových faktorov virulencie baktérií rodu *Salmonella* je heterogénne exprimovaná. Fenotypová diverzita jednotlivých baktérií tak umožňuje určitým jedincom uniknúť imunitnému systému hostiteľa a zabezpečiť zachovanie genofondu do ďalších generácií. V prípade, keď zmena podmienok spôsobí úplné vymiznutie časti populácie *Salmonely* z prostredia, dokážu zvyšní jedinci, po prekonaní nepriaznivých podmienok, obnoviť veľkosť populácie a aj fenotypovú diverzitu. Táto práca zhrňa poznatky o heterogenite v expresii faktorov virulencie *Salmonely* a vlastnosti jednotlivých subpopulácií v rôznych environmentálnych podmienkach.

Kľúčové slová: *Salmonella*, heterogenita, faktory virulencie, zaistenie stávky, deľba práce, bakteriálne subpopulácie.